2015D45809

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Binnen de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu hebben verschillende fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu inzake de geannoteerde agenda van de Milieuraad van 16 december 2015 (Kamerstuk 21 501-08, nr. 594) en het verslag van de Informele Milieuraad van 26 oktober 2015 (Kamerstuk 21 501-08, nr. 593).

De voorzitter van de commissie,
Tjeerd van Dekken

De adjunct-griffier van de commissie,
Koerselman

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inhoudsopgave

Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de stukken ten behoeve van de Milieuraad. Zij hebben hierover enkele vragen.

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de stukken ten behoeve van de Milieuraad.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de agenda van de Milieuraad. Zij stellen de volgende vragen.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de agenda voor komende Milieuraad.

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het verslag van de Milieuraad op 26 oktober 2015 en de geannoteerde agenda van de Milieuraad op 16 december 2015. Naar aanleiding hiervan hebben de leden van deze fractie nog een aantal vragen.

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben kennisgenomen van de agenda voor de komende Milieuraad.

De leden van de GroenLinks-fractie hebben kennisgenomen van de agenda en zij hebben de nodige vragen ten aanzien van de komende Milieuraad d.d. 16 december 2015.

De leden van de Partij voor de Dieren-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de Milieuraad. Zij willen graag nog enkele vragen stellen.

Geannoteerde agenda Milieuraad d.d. 16 december 2015

NEC-richtlijn

De leden van de VVD-fractie constateren dat het voorstel voor de nieuwe NEC-richtlijn (National Emission Ceilings) plafonds vaststelt voor 2020 en 2030. Het Europees parlement is er voorstander van om ook een bindend plafond vast te stellen voor 2025. Nederland kan zich daar niet in vinden, omdat het – gezien de investeringscyclus van bijvoorbeeld bedrijven – efficiënter kan zijn de maatregelen dichter naar 2030 te treffen. In hoeverre is er in de Raad een meerderheid voor dit Nederlandse standpunt?

De leden van de VVD-fractie constateren dat een aantal lidstaten nog geen definitieve positie heeft ingenomen ten aanzien van het voorstel, omdat ze nog niet klaar zijn met het doorrekenen van hun kosten-batenanalyse. Wanneer ronden deze lidstaten naar verwachting deze doorrekeningen af?

De leden van de VVD-fractie merken op dat Nederland als voorzitter dit dossier hoopt af te ronden. Hoe realistisch is dit, gezien het feit dat sommige lidstaten nog geen definitieve positie hebben ingenomen? En hoe gaat Nederland als voorzitter om met de openstaande punten voor wat betreft niet-methaan vluchtige organische stoffen (NMVOS) en het methaanplafond?

De leden van de PvdA-fractie zijn tevreden dat de NEC-richtlijn EU-breed inzet op een afname van luchtverontreiniging. Zij betreuren het wel dat verschillende lidstaten nog niet in staat zijn een positie in te nemen ten aanzien van de voor hun land voorgestelde emissieplafonds. Zij vragen de Staatssecretaris of dit gevolgen zal hebben voor de invoering van de richtlijn.

De leden van de PvdA-fractie lezen dat onduidelijkheid over de kosten en baten van een methaanplafond onder de NEC-richtlijn momenteel voor bedenkingen zorgt. Zij vragen de Staatssecretaris daarom of er onderzoek gedaan is of wordt naar deze kosten en baten, en wanneer de uitkomsten hiervan bekend zijn, zodat een geïnformeerd besluit kan worden genomen. Indien er geen onderzoek plaatsvindt of heeft plaatsgevonden, vragen deze leden op basis van welke gegevens de Staatssecretaris een besluit wil nemen over de noodzaak van een methaanplafond onder de NEC-richtlijn. Daarnaast vragen zij of de Staatssecretaris een indicatie kan geven van de benodigde baten om voorstander te zijn van een NEC-richtlijn voor een methaanplafond.

De leden van de PvdA-fractie zijn bezorgd over de «onvoorziene (economische) ontwikkelingen» die mogelijk tot gevolg zouden hebben dat de doelen van de richtlijn niet gehaald (hoeven te) worden. Zij vragen de Staatssecretaris of zij meer details hierover kan geven en wat de verwachtingen zijn betreffende de kansen dat de richtlijn niet gehaald worden bij een sterkere economisch groei dan voorspeld.

De leden van de PvdA-fractie vragen waarom de reductiecijfers op verkeerde gegevens zijn gebaseerd. Op welke reductiepercentages gaat Nederland inzetten? Wat wordt verstaan onder kostenefficiënte reductiepercentages? Waarom is de Raad geen voorstander van een bindend plafond voor 2025?

De leden van de SP-fractie vragen hoe groot de discrepantie is tussen de daadwerkelijke uitstoot van schadelijke gassen door auto's en de veronderstelde uitstoot, met het oog op de klimaat- en luchtkwaliteitsdoelen. Zij vragen de Staatssecretaris of en, zo ja, welke aanvullende maatregelen genomen moeten worden, zowel in Nederland als binnen Europa, om deze te halen. Is de Staatssecretaris bereid te onderzoeken in hoeverre frauderende fabrikanten kunnen bijdragen aan de kosten die in het laatste geval dan gemaakt moeten worden om de klimaat- en luchtkwaliteitsdoelen alsnog te halen? Welke mogelijkheden ziet zij om dit in EU-verband te agenderen?

De leden van de SP-fractie vragen of kan worden toegelicht waarom het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) het voorgestelde reductiepercentage voor niet-methaan vluchtige organische stoffen niet haalbaar acht voor Nederland. Op welke wijze werkt Nederland nu aan reductie van niet-methaan vluchtige organische stoffen? Welke doelstelling wordt

wanneer gehaald, en in hoeverre loopt dat uit de pas met de Europese doelstelling?
Wat is de ruimte tussen de voorgestelde methaanreductie als onderdeel van het energie- en klimaatpakket en de Europese richtlijn? Kan worden toegelicht op welke wijze en op welke termijn de Nederlandse doelstelling gehaald zal worden?

De leden van de CDA-fractie vragen de Staatssecretaris of zij voor Nederland in de onderhandelingen over de NEC-richtlijn tegen het methaanplafond pleit. Deelt zij de mening dat het niet opnemen van het methaanplafond een prioriteit is voor Nederland bij de onderhandelingen over de NEC-richtlijn? Zo nee, waarom niet?

De leden van de D66-fractie lezen dat het kabinet bedenkingen heeft over de reductieverplichtingen ten aanzien van niet-methaan vluchtige organische stoffen en ten aanzien van een methaanplafond. Zij merken allereerst op dat het rapport «Air Quality in Europe» (http://www.eea.europa.eu/publications/air-quality-in-europe-2014) van het Europees milieuagentschap laat zien dat methaan in hoge mate bijdraagt aan de vorming van laaghangende ozonvervuiling. Ozon heeft samen met fijnstof de grootste impact op onze gezondheid. Daarnaast is methaan ook een broeikasgas en valt het gas niet voor niets onder de Europese klimaatwetgeving. Volgens deze leden is een methaanplafond daarom niet enkel te rechtvaardigen in termen van het verbeteren van de luchtkwaliteit, maar ook in termen van het tegengaan van klimaatverandering. Deze leden vragen daarom opheldering over de bedenkingen van het kabinet, wanneer het impact assessment van de Europese Commissie laat zien dat alleen al 33% reductie in methaanuitstoot haalbaar is zónder kosten te maken. Deelt de Staatssecretaris de mening van deze leden dat een emissieplafond de afrekenbaarheid en het monitoren van voortgang versterkt en ook past bij de enorme urgentie van het luchtvervuilingsprobleem? Zo nee, waarom niet?

De leden van de fractie van de Partij voor de Dieren wijzen erop de dat veehouderij een zeer groot aandeel heeft in de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen. De herziening van de NEC-richtlijn biedt kansen om deze verontreiniging, die zeer veel schade toebrengt aan het milieu, de natuur en de volksgezondheid aan te pakken. De Staatssecretaris schrijft dat Nederland zich in de Milieuraad zal inzetten voor haalbare en kostenefficiënte reductiepercentages. Op welke reductiepercentages doelt zij hier? Deze leden begrijpen niet waarom Nederland zich verzet tegen het opnemen van een methaanplafond. Immers, methaan is een krachtig en snel werkend broeikasgas. Het verminderen van de uitstoot van methaan is een snelle en goedkope manier om forse klimaatwinst te boeken. Door het inkrimpen van de veel te grote veestapel in Nederland kan een grote reductie van methaanuitstoot snel bereikt worden. Graag krijgen deze leden hierop een reactie.

Circulaire economie

De leden van de VVD-fractie lezen dat Nederland tijdens de Milieuraad in december het belang van het circulaire economie-pakket zal onderstrepen. Zal Nederland daarbij ook ruimte hebben om het Nederlandse standpunt ten aanzien van dit voorstel voor het voetlicht te brengen?

De leden van de PvdA-fractie zijn blij dat het pakket circulaire economie op 2 december 2015 wordt gepresenteerd. De circulaire economie is de economie van de toekomst. Wel hebben zij nog enkele vragen. Zij vragen de Staatssecretaris op welke wijze zij aandacht wil vragen voor het

economische belang van dit pakket. Zal de Staatssecretaris hierbij in het oog houden dat de duurzaamheidsdoelstelling niet vergeten wordt?

De leden van de CDA-fractie vragen naar de inzet van de Staatssecretaris om concrete ambities op te nemen in het pakket circulaire economie, onder andere ten aanzien van ecodesign.

De leden de D66-fractie merken allereerst op dat voordat de Kamer de beantwoording van dit schriftelijk overleg over het circulaire economie-pakket ontvangt dit pakket hoogstwaarschijnlijk door de Europese Commissie daadwerkelijk is gepubliceerd. Zij vragen de Staatssecretaris dan ook nadrukkelijk om bij de beantwoording van de vragen haar antwoord te baseren op de daadwerkelijke inhoud van het uitgekomen pakket en de Kamer niet eerder het antwoord op deze vragen te doen toekomen. Dit tenzij de verschijningsdatum dusdanig dicht op de beantwoordingstermijn van deze vragen ligt dat dit een onmogelijk verzoek blijkt.

De leden van de D66-fractie lezen met grote instemming dat het circulaire economie-pakket één van de Nederlandse prioriteiten is tijdens het Nederlandse EU-voorzitterschap en dat de Staatssecretaris het belang van het pakket tijdens de aankomende Milieuraad zal onderstrepen. Deze leden moedigen dat aan, maar zijn tegelijkertijd bezorgd over de voortgang die de Staatssecretaris ten aanzien van dit pakket wil boeken tijdens haar voorzitterschap. Zij wijzen bijvoorbeeld op het onderdeel van het pakket dat betrekking heeft op storten, waarbij het vermoeden bestaat dat het verder brengen van dit onderdeel doorgeschoven wordt naar het Slowaakse dan wel het Maltese Voorzitterschap, landen die in tegenstelling tot Nederland niet best op dit onderdeel scoren. Kan de Staatssecretaris, met dit voorbeeld in het achterhoofd, gedetailleerd uiteenzetten welke onderdelen van het pakket zij precies verder wil brengen tijdens haar voorzitterschap, en op welke onderdelen zij minder de nadruk wil leggen? Kan zij vervolgens aangeven wat het effect van die focus is op de voortgang van elk van die afzonderlijke onderdelen?

Deelt de Staatssecretaris de mening van de leden van de D66-fractie dat Nederland – als grote koploper in het verwerken van afval – ten principale vól in moet zetten op álle onderdelen van het pakket, aangezien voorkomen moet worden dat er op onderdelen een valse start wordt gemaakt? Zo nee, waarom niet? Kan de Staatssecretaris toezeggen dat zij zich ten doel stelt om zo veel mogelijk voor elkaar te krijgen in de behandeling van het circulaire economie-pakket tijdens haar voorzitterschap, en om niet bij voorbaat te focussen op de relatief gemakkelijk te realiseren onderwerpen? Zo nee, waarom kan zij deze toezegging niet doen?

De leden van de D66-fractie vragen waarom plastic soep niet een onderdeel vormt van het circulaire economie-pakket, terwijl dit een serieus internationaal probleem is (zeevervuiling kent immers geen grenzen) dat zo spoedig mogelijk op internationaal niveau aangepakt moet worden? Deelt de Staatssecretaris de mening dat het uitblijven van beleid om plastic soep tegen te gaan een gemiste kans is? Zo nee, waarom niet? Is de Staatssecretaris bereid om te pleiten voor het opnemen van dergelijke maatregelen in het pakket? Zo nee, waarom niet?

Deelt de Staatssecretaris de mening van de leden van de D66-fractie dat het circulaire economie-pakket zich meer richt op marktmechanismen dan op grondstoffenefficiëntie? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kan de Staatssecretaris aangeven hoe zij deze focus apprecieert en of zij achter de gekozen focus staat? Kan de Staatssecretaris in dit verband tevens

aangeven of zij het problematisch acht dat het pakket meer gericht is op de lange termijn en het derhalve weinig tussentijdse maatregelen bevat? Kan de Staatssecretaris vervolgens aangeven wat dit betekent voor de effectiviteit, haalbaarheid en het ambitieniveau van het pakket?

De leden van de D66-fractie vragen of de Staatssecretaris de Kamer een reactie kan doen toekomen op het manifest «More prosperity, new jobs. Manifesto on Circular Economy Policy in the EU» (http://degroenezaak.com/wp-content/uploads/2015/06/Circular-Economy-Package-Manifesto-20-5-2015.pdf) van o.a. de Groene Zaak en MVO Nederland, ondersteund door een aantal grote ondernemingen. Deze leden merken op dat in dit manifest een aantal zorgen maar zeker ook een aantal kansen worden gedefinieerd ten aanzien van het circulaire economie-pakket. Zij achten een reactie van het kabinet hierop waardevol voor de verdere behandeling van het pakket in de Kamer.

De leden van de GroenLinks-fractie vragen of het voorgestelde EU-pakket circulaire economie wel van voldoende ambitie getuigt. Zou hier niet meer de gedachte tot uitdrukking moeten komen dat de overheid een belangrijke leidende rol op zich moet nemen als *launching customer*? Zijn er wel voldoende economische prikkels voorhanden en moeten bestaande richtlijnen niet worden uitgebreid naar ecodesign en btw? Nederland kan tijdens het EU-voorzitterschap een grote rol spelen bij de implementatie van de Ecodesignrichtlijn. Hoe gaat de Staatssecretaris hieraan vormgeven?

De leden van de GroenLinks-fractie vragen of de Staatssecretaris kennis heeft kunnen nemen van het manifest van De Groene Zaak, MVO Nederland, Circle Economy en veel andere Europese organisaties ten aanzien van het nieuwe EU-pakket Circulaire Economie. Klopt hun veronderstelling dat het voorgestelde pakket uiteindelijk een papieren instrument zal blijken te zijn vanwege het gebrek aan concrete doelen en mijlpalen? Zo nee, waarom niet? Is de Staatssecretaris bereid zich in de Milieuraad ten volle hard te maken voor concrete doelstellingen inzake circulair inkopen, producentenverantwoordelijkheid en een sterk ecodesign? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat wordt de precieze inzet van de Staatssecretaris?

De leden van de GroenLinks-fractie vragen wat de Staatssecretaris vindt van het ontbreken van economische prikkels, gericht op consumenten. Is zij bijvoorbeeld bereid om in Europees en nationaal verband voor te stellen om de btw te differentiëren op circulaire gronden of dat in ieder geval mogelijk te maken voor individuele lidstaten? Kan de Staatssecretaris aangeven waarom problemen rond de huidige onderzoeksprogramma's niet aangepakt worden? Klopt de veronderstelling dat deze onderzoeksprogramma's onaantrekkelijk zijn voor met name mkb'ers vanwege lange wachttijden en complexe aanvragen en dat er geen initiatief wordt genomen voor een Europees onderzoekscentrum circulaire economie? Zo ja, wat is de Staatssecretaris voornemens hiertegen te ondernemen?

De leden van de GroenLinks-fractie vragen of het klopt dat er funding wordt overwogen voor afvalverbrandingsovens. Zo ja, is de Staatssecretaris bereid hier krachtig verzet tegen aan te tekenen? Gezien de uiterst negatieve gevolgen die hieraan verbonden zijn voor mens en milieu, vinden deze leden dit haaks staan op het streven naar een maximaal circulaire economie.

De leden van de fractie van de Partij voor de Dieren zijn overtuigd van de noodzaak van een ambitieus pakket circulaire economie. Het nieuwe pakket zal op 2 december 2015 gepresenteerd worden. Op basis van wat er daarover tot nu toe naar buiten is gekomen is de verwachting dat het nieuwe pakket veel te weinig ambitie en maatregelen zal bevatten om daadwerkelijk een snelle transitie naar een circulaire economie te stimuleren. Deelt de Staatssecretaris deze zorg? De Europese Commissie zal het pakket op de aankomende Milieuraad presenteren. Is de Staatssecretaris bereid om tijdens deze Raad nog niet inhoudelijk te reageren op het pakket en het eerst met de Kamer te bespreken? Kan de Staatssecretaris aangeven welke onderdelen en maatregelen zij als absoluut noodzakelijke ingrediënten ziet voor een ambitieus pakket circulaire economie? De Staatssecretaris schrijft dat Nederland ervoor wil zorgen dat de partijen die de transitie zullen realiseren, een stem behouden in de ontwikkeling van het pakket. Op welke partijen doelt zij hier precies?

Terugkoppeling klimaattop

De leden van de PvdA-fractie vragen wanneer de terugkoppeling van de Klimaattop in Parijs precies plaats zal vinden. Zijn er nog herkansingen ingebouwd en/of overlegstructuren voor open eindjes?

Tussentijdse evaluatie EU Biodiversiteitsstrategie

De leden van de PvdA-fractie vragen waarom er nog geen verbetering zichtbaar is op het hoofddoel van de Biodiversiteitsstrategie. Wat kan de fitness check gaan betekenen voor de Vogel- en Habitatrichtlijn? Een versoepeling? Waarom zijn er negen lidstaten die de fitness check liever overslaan?

De leden van de SP-fractie vragen of de Staatssecretaris kan toelichten op welke wijze wordt ingezet op het halen van de diversiteitsdoelen, voor zowel Nederland als binnen de EU. Welke concrete acties heeft de Staatssecretaris hierbij voor ogen? Op welke wijze kan hiervoor binnen EU-verband worden gepleit en kan de Nederlandse inzet verder toegelicht worden?

De leden van de CDA-fractie vragen de Staatssecretaris of zij in het kader van de fitness check van de Vogel- en Habitatrichtlijnen bereid is ervoor te pleiten om de bescherming van habitats meer in samenwerking met andere lidstaten vorm te kunnen geven. Ziet de Staatssecretaris mogelijkheden om grensoverschrijdende samenwerking verder mogelijk te maken in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn? Is de Staatssecretaris bereid om het belang van de bescherming van habitats over grenzen ook naar voren te brengen in de gesprekken hierover in Brussel? Zo nee, waarom niet?

De leden van de fractie van de Partij voor de Dieren hebben reeds een uitgebreide reactie gegeven op de tussentijdse evaluatie van de EU 2020 Biodiversiteitsstrategie (Kamerstuk 2015D42569). Zij vragen de Staatssecretaris deze reactie mee te nemen naar de komende Milieuraad. Zij willen bij dezen nogmaals benadrukken teleurgesteld te zijn over de resultaten die zijn geboekt met de afgesproken bescherming van natuurgebieden en biodiversiteit. Slechts een van de zes doelen van de biodiversiteitsstrategie is enigszins op weg om in 2020 gehaald te worden; namelijk de bestrijding van exoten. Hiermee komt het hoofddoel om uiterlijk in 2020 het verlies aan biodiversiteit in Europa te stoppen niet eens in zicht. Dit terwijl het verlies van biodiversiteit al in 2010 gestopt had moeten worden.

De leden van de fractie van de Partij voor de Dieren merken op dat de zeer slechte staat van de Nederlandse natuur en de afgenomen biodiversiteit voor het kabinet reden zouden moeten zijn om alle zeilen bij te zetten. Zij zien echter een weinig ambitieuze inzet. Graag krijgen zij een reactie waarom de Nederlandse inzet zich beperkt tot slechts een van zes doelen, namelijk de uitvoering van de Europese natuurwetgeving. Graag zien deze leden een stevige inzet op de overige doelen. Met name duurzame landbouw verdient veel meer aandacht van deze Staatssecretaris. De landbouw en veehouderij zijn namelijk de grootste veroorzakers van de afname in biodiversiteit en verslechtering van de natuur, maar zij blijven buiten schot. Tijdens een conferentie over de fitness check in Brussel oogstte Elsa Nickel, directeur-generaal natuurbescherming van het Duitse ministerie afgelopen maand minuten lang applaus vanwege haar kritiek op het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Zij concludeerde dat de doelstellingen van het GLB haaks staan op de natuurdoelstellingen. Het GLB steunt verdere industrialisering van de landbouw, terwijl dit type landbouw de natuur ernstig schaadt. Zonder herziening van het GLB blijft overig natuurbeleid dweilen met de kraan open. Graag een reactie op de kritiek die Duitsland heeft geuit op het GLB (http://www.boerderij.nl/Home/Nieuws/2015/11/Duitse-kritiek-op-GLB-en-evaluatie-Natura-2000–2722213W/?cmpid=NLC|boerderij_vandaag|2015-11-20|Duitse_kritiek_op_GLB_en_evaluatie_Natura_2000). Ziet de Staatssecretaris in dat juist ook Nederland een goed voorbeeld is van hoe het GLB de biodiversiteit en de natuur in ons land ernstige schade toebrengt? Graag krijgen deze leden ook een uitgebreide reactie op de studie naar van de «vergroening» van het GLB van het Duitse Instituut voor Agrarische Ecologie en Biodiversiteit (IFAB) en van het Instituut voor Europees Milieubeleid (IEEP) waaruit blijkt dat deze zogenaamde vergroening helemaal niets voorstelt en geen zichtbare resultaten boekt. Deze leden hebben er steeds op gewezen dat alleen het daadwerkelijk aanpakken van de enorme belasting van de landbouw op de natuur, door het gebruik van landbouwgif en kunstmest aan te pakken en in te zetten op agro-ecologische landbouwpraktijken de druk die de landbouw legt op haar omgeving kan verminderen.

Met betrekking tot de fitness check betreuren de leden van de fractie van de Partij voor de Dieren dat Nederland zich niet uitspreekt voor behoud en betere implementatie van natuurrichtlijnen, terwijl landen als Duitsland, Frankrijk, Spanje, Italië, Polen, Slovenië, Roemenië en Kroatië en Luxemburg dit wel doen. Graag krijgen deze leden een reactie waarom Nederland zich hierover niet uitspreekt, terwijl uit de EU draft Emerging findings (http://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/fitness_check/docs/consultation/Fitness%20Check%20final%20draft%20emerging%20findings%20report.pdf) blijkt dat de Europese natuurregelgeving effectief is en de economische voordelen de kosten van de implementatie ver overstijgen. Voor deze leden is het nog steeds een raadsel hoe de inzet van Nederland «vereenvoudiging en meer flexibele en dynamische invulling van de Europese regels» bijdraagt aan het behalen van de natuurdoelen en waarom hiervoor gekozen wordt, nu blijkt dat vooral de implementatie flink tekortschiet. Graag krijgen deze leden hierop een reactie.

De leden van de fractie van de Partij voor de Dieren maken zich zorgen over de uitvoering van het vijfde biodiversiteitsdoel «Betere bescherming tegen invasieve soorten». De door de Commissie voorgestelde lijst van invasieve exoten bevat soorten die niet aan de criteria voldoen, zoals de rode neusbeer. Deze dieren zullen daardoor uitgeroeid worden zonder enige noodzaak. Er zal in Brussel op 2 december 2015 over de exotenlijst worden gestemd. De leden van fractie van de Partij voor de Dieren vragen

de Staatssecretaris met spoed aan te dringen op uitstel van stemmingen. Graag krijgen zij hierop een tijdige reactie.

Presentatie werkprogramma EU-Voorzitterschap

De leden van de PvdA-fractie vragen welk tijdpad Nederland in gedachten heeft met betrekking tot het Nederlands voorzitterschap en de implementatie van de uitkomsten van de klimaattop. Welk tijdpad heeft Nederland in gedachten met betrekking tot het Nederlands voorzitterschap en het nieuwe ETS en de non-ETS-sectoren?

De leden van de D66-fractie constateren dat er in de geannoteerde agenda aandacht wordt besteed aan het Nederlandse werkprogramma voor de Milieuraad. Zij vragen of de Staatssecretaris de Kamer vóór het Kerstreces per afzonderlijke brief een (geüpdatet) uitgewerkt werkprogramma voor de Milieuraad kan doen toekomen, zodat recht wordt gedaan aan de informatiepositie van de Kamer op dit punt. Zo nee, waarom niet? Deze leden verwachten een (geüpdatete) toelichting op de onderwerpen die in deze geannoteerde agenda slechts kort worden aangestipt. Zij wijzen erop dat dit losstaat van wat reeds door de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu is verzocht, aangezien het daarbij slechts gaat om een overzicht van de activiteiten die door het Nederlandse voorzitterschap zullen worden georganiseerd op het werkterrein van de vaste commissie.

De leden van de Partij voor de Dieren-fractie merken op dat de Staatssecretaris het onderwerp van het zo snel mogelijk uitfaseren van hormoonverstorende stoffen in een eerder stadium heeft benoemd als een van de prioriteiten van Nederland tijdens zijn EU-voorzitterschap. Dit belangrijke onderwerp wordt nu niet meer genoemd in de lijst van onderwerpen die de Staatssecretaris wil presenteren als haar werkprogramma. Waarom niet? Deze leden zien dit graag wederom toegevoegd.

Verslag van de Milieuraad d.d. 26 oktober 2015

Herziening EU Emissiehandelssysteem

Ten aanzien van het voorstel voor de herziening van het ETS, legde het Luxemburgse voorzitterschap drie vragen voor, zo lezen de leden van de VVD-fractie. Als laatste vroeg het voorzitterschap of de voorgestelde financieringsmechanismen voldoende zijn om de nodige publieke en private investeringen te mobiliseren. Wat was het antwoord van Nederland op deze vraag?

De leden van de VVD-fractie lezen dat Nederland vroeg om verdergaande maatregelen om de administratieve lasten van het ETS te beperken. In verdere ambtelijke onderhandelingen zal Nederland hiervoor concrete voorstellen van de Nederlandse Emissieautoriteit over het voetlicht brengen. Welke voorstellen betreft dit?

2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling

De leden van de VVD-fractie vragen wat de inbreng van Nederland op dit punt is.

Overige

De leden van de VVD-fractie vragen of er tijdens het Nederlandse voorzitterschap aandacht zal worden besteed aan de implementatie van de RDE-test. Zo ja, op welke wijze?

De leden van de CDA-fractie vragen de Staatssecretaris of zij meer inzicht heeft gekregen of andere autofabrikanten dan Volkswagen eveneens uitstootgegevens, zoals CO_2-verbruikscijfers, hebben gemanipuleerd. Zijn er andere indicaties, zo vragen deze leden, dat de nu gebruikte emissiefactoren voor bepaalde modellen niet overeenkomen met de werkelijke uitstoot? Zo ja, wat gaat de Staatssecretaris hiermee doen? Daarnaast vragen deze leden aan de Staatssecretaris of zij inzichtelijk kan maken hoeveel belastinggeld naar verwachting onterecht is toegekend in verband met opgegeven onjuiste gegevens over normaal gebruik van auto's. In navolging van deze vraag vragen de leden van de CDA-fractie of de Staatssecretaris bereid is om het onterecht toegekende belastingvoordeel te verhalen bij de desbetreffende autofabrikanten. Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe ziet dit proces eruit en wordt hiervoor actie ondernomen?

De leden van de ChristenUnie-fractie merken op dat afgelopen jaren veel voertuigen in Nederland belastingkorting hebben gehad op basis van de CO_2-uitstoot die de autofabrikanten rapporteerden en de verwachte afname van luchtemissies. Inmiddels blijkt dat Volkswagen niet alleen gesjoemeld heeft met NO_x-uitstootcijfers van dieselvoertuigen, maar ook met de CO_2-cijfers (en daarmee met de brandstofverbruikscijfers). De vloot draagt daarmee niet voldoende bij aan het halen van de Nederlandse klimaat- en luchtkwaliteitsdoelen. Gaat het kabinet onderzoeken welke fabrikanten sjoemelen met de CO_2-verbruikscijfers en hoeveel onterecht belastingvoordeel hiermee gemoeid is? Is het kabinet bereid deze onterechte belastingvoordelen te verhalen op de sjoemelende fabrikanten en dit geld in te zetten voor versnelling van de reductie van de klimaatuitstoot van vervoer? De leden van de ChristenUnie-fractie vragen of het kabinet ingaat op het aanbod van de top van Volkswagen om de belastingvoordelen terug te betalen middels een naheffing. Het is van belang dat er snel duidelijkheid komt over de gevolgen voor de klimaatdoelen. Deze leden vragen het kabinet zich in de Milieuraad hard te maken voor een breed onderzoek onder autofabrikanten zodat snel duidelijk wordt wat de feitelijke prestaties zijn.

De leden van de ChristenUnie-fractie merken ook op dat er duidelijkheid moet komen over de relatie tussen de huidige emissiefactoren zoals gebruikt in de modellen waarmee de luchtkwaliteit wordt berekend en de praktijkuitstoot van auto's. Aangezien luchtkwaliteitsmodellen uitgangspunt zijn voor beleidsbeslissingen is het zeer belangrijk dat de daarin opgenomen uitstootwaarden een goede afspiegeling geven van de werkelijke uitstoot. Is de Staatssecretaris bereid te laten onderzoeken in hoeverre de emissiefactoren, zoals nu gebruikt bij de berekeningen van de luchtkwaliteit, overeenkomen met de werkelijke praktijkuitstoot van verschillende modellen, en om de emissiefactoren, indien nodig, aan te passen aan de praktijkuitstoot? Een vergelijking van gemeten en berekende concentraties kan als basis dienen om eventuele inconsistenties op het spoor te komen. De leden van de ChristenUnie-fractie vernemen graag wanneer de modellen voor het laatst herijkt zijn en op welke termijn dit weer gaat gebeuren, nu ook het landelijke meetnet roet is uitgebreid.